

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

An, & quando possint moniales licite à monasterio exire. Cap. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

monasterij sine Superioris licentia incurrant excommunicatione Concilij Tridentini d. sess. 25. c. 32. negatiue respondet Dian. par. 1. tr. 16. & 2. Miscell. ref. 32. quia ibi excommunicatio fertur contra ingredientes, & nulla fit mentio de monialibus, seu alijs admittentibus.

- 21 Queres, an mulieres ingredientes monasteria virorum absque vlla facultate incurrant excommunicationem Papæ reseruatam? affirmatiue respondet Bonacin. de Clausur. diq. 4. pun. 5. numer. 4. vers. obijcies 2. & q. 5. pun. 3. n. vi. vbi dicit, ita declarasse Pium V. in alia constitut. que incip. Decet Romanum Pontificem, Nau. in Man. cap. 27. num. 150. excom. 61.
- 22 In multis tamen casibus posse mulieres licite ingredi in monasteria virorum regularium declarauit Pius V. teste Sorb. in ver. ingredi monasteria &c. vers. item est ponderandum Bonacin. d. trac. de clausur. q. 5. pun. 4. numer. 6. & seq. videlicet quando in eis processiones fiunt, vel defunctorum cadauera sepeliuntur, aut missæ, & alia diuina officia celebrantur; vel quando tantus est populi concursus ob conciones, quæ in eorundem Regularium ecclesia proponuntur, vel ob aliam causam, vt mulieres commodè ingredi ecclesiam nõ possint, aut egredi, quam per claustra, vel alia Religiosorum loca: dummodò recto tramite pergant ad portam, qua exitur è monasterio, & ita in praxi seruari dicit Dian. par. 7. tr. 12. ref. 6. vbi addit, quod mulie-

res etiam finitis officijs licite possunt aliquantulum morari in claustro, etiam si id fiat per quartam partem horæ.

Nonnulli tamen DD. contrarium asserunt propter decretum Sac. Congregationis, quæ sub die 30. Septēbris 1628. censuit, non licere mulieribus comitari processiones per claustra monasteriorum regularium, nisi adsit in hoc expressa licentia sedis Apostolicæ, ita Vulp. in Prax. iudic. for. eccles. cap. 4. nu. 7. Barboj. d. par. 3. all. 102. num. 97.

Notandum tamen est, quod ex dictis constitutionibus non prohibetur ingressus in monasteria virorum, quæ sunt in fieri, quamdiu conuentus ad ibi morandum non fuerit introductus, sed solum ibi aliqui religiosi commorentur pro fabricæ seruitio, & cura, vt cõsuis Sac. Congregatio apud Sorb. in ver. ingredi Monasteria vers. & aduertendum, vbi idem dicit de domibus, seu Infirmarijs in Ciuitate existentibus, quæ nec ecclesiam nec conuentum habent Quarant. in ver. monasteria, & Conuentus Barboj. d. all. 102. num. 95. Vulp. in Prax. iudic. cap. 4. nu. 18.

S V M M A R I V M

- 1 Ex causa magni incendij, infirmitatis lepræ, & epidimie licitum est monialibus è monasterio egredi ex Constitutione Pij V.
- 2 An possit Episcopus moniali alio morbo periculoso laboranti concedere licentiam exeundi è monasterio.

3 Quid sit periculum immineret mortis violentæ.

4 A quo concedenda sit licentia exeundi è monasterio in dictis casibus.

5 An ex alijs causis licitum sit monialibus è monasterio egredi.

CAP. VII.

AN, & quando possint Moniales licitè è monasterio exire.

I X tribus causis exitus è monasterio monialibus permittitur iuxta constitutionem Pij V. incip. *Decoris*, quam refert *Quaran. in ver. Monasteria monialium*. Primò ex causa magni incendij ita, vt certum, aut saltem probabile sit, quod nisi moniales statim è monasterio exeant, omnes simul sint moritura. Secundò ex causa infirmitatis lepræ, quæ adeò sit contagiosa, vt si monialis huiusmodi morbo infecta non ejiciatur, omnes monasterij eiusdem sorores inficiet. Tertiò ex causa epidimie cuius nomine ea tantum intelligitur, quæ est vera, & realis pestis ita, vt ob alias infirmitates huic aliquo pacto consimiles, sed tamè benigniores, etiãsi epidimie nuncupetur, nullo pacto monialibus professis è monasterio exire liceat, ita dictam constitutionem explicat *Lael. Zech. de Rep. eccles. tit. de Regular. num. 48. not. 4. Fr. Emma. to. 1. q. 49. art. 4. vers. ex his, & alij*

apud *Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 102. num. 24. ubi etiam refert decretam Sacr. Congregationis.*

2 Hinc fit, vt Episcopus non possit moniali atio morbo periculo laboranti concedere licentiam exeundi è monasterio, etiãsi infirmitas sit talis, vt nisi monialis exeat, eius salus desperetur, quia periculo vitæ præponderat commune monialium bonum in clausura consistens, cui alias magnum detrimentum inferretur, cum enim morbi periculosi frequententer contingant, & ardens sit monialium è claustro exeundi desiderium, sæpius consingerentur causa egrediendi præsertim cum Medici faciles fiat ad iudicium, & attestationem de gravitate morbi faciendam *Bonacin. de Clausur. q. 1. pun. 9. nu. 18. ubi citat Zerol. in Prax. episc. par. 2. ver. moniales in fin. Minan. de monial. q. 4. art. 4. contra Nouar. apud Ricc. in Prax. for. eccles. par. 4. ref. 194. & alios apud Dian. par. 3. tr. 2. ref. 195* quamuis secus esset, vbi periculum immineret mortis violentæ, puta si monialis inuadatur ad necem, quam alias euadere non posset, nisi exeundo: tunc enim licitè posset exire *Bonacin. ibidem. num. 20. Barbos. loco cit. num. 21. & alij communiter*: quia defensio, & conseruatio vitæ, & salutis propriæ est de iure naturæ; ex quo alij DD. inferunt, monialem, cui certò immineret periculum vitæ ob graues molestias, & vexationes, quas iniuste patitur, & Episcopum, vel superiorem, à quo subleuetur,

habere non potest, non obligari lege clausura: quia necessitas caret lege, & lex ecclesiastica non obligat cum tanto dispendio, ita Sanch. & Tamburin. apud Lezan. in sum. qq. reg. tom. 3. ver. clausura num. 10.

4 Huiusmodi verò licentia exequendi in prædictis casibus quoad monasteria Regularibus subiecta concedenda est à superiore regulari, & ab Episcopo, seu alio loci ordinario, ut aperit disponitur in d. constitutione Pij V. alias tam moniales cum sola licentia superiorum regularium egressæ, quâ ipsi regulares superiores, qui huiusmodi licentiam concesserunt, ab ordinario per censuras ecclesiasticas, ac alia iuris remedia, sunt puniendi non obstantibus quibuscunque privilegijs, ut declarat Sac. Congreg. teste Lezan. in sum. qq. reg. tom. 1. cap. 25. num. 20. Ricc. in Prax. for. eccles. par. 2. resol. 210. Barbof. loco cit. num. 28.

5 Observant autem Doctores, quod etiam ex alijs causis similibus, vel urgentioribus, ubi agitur de communi monialium bono, aut de evitando damno monasterij, seu totius communitatis licitum est monialibus cum licentia superioris exire, qualis est causa belli, impetus magni torrentis, vel fluminis, vel imminens monasterij ruina, vel si Abbatissa præstare debeat iuramentum fidelitatis propter feudum, quod monasteriũ tenet ab aliquo Principe seculari, quando illud per procuratorem præstare nequit iuxta cap. periculoso de stat. Regul.

in 6. ita Nau. Sanch. Azor. & alij, quos refert, & sequitur Lezan. in sum. qq. reg. tom. 3. in ver. clausura num. 13. Barbof. d. all. 102. nu. 22.

Item licitus est monialium egressus ex causa instruendi, seu reformandi moniales alterius monasterij eiusdem ordinis, vel dum rotus ipsarum Conuentus in aliũ locum transfertur, ut tradunt Doctores apud Bonacin. in tract. de clausura. q. 1. pun. 9. num. 8. & seq. ubi etiam dicit, quod potest monialis ad aliud monasterium transferri causa correctionis, seu punitionis.

6 Observa tamen, quod in his casibus requiritur licentia sedis apostolicæ, ut censuit Sac. Congreg. teste Lezan. in sum. qq. reg. to. 1. cap. 25. num. 20. & 10. 3. ver. clausura num. 13. & 16. & 17. Vulp. in Prax. iudic. cap. 4. num. 11. Dian. p. 3. tr. 2. res. 99. & 127. quemadmodum nec possunt cyci moniales incorrigibiles eadem sede apostolica inconsulta, ut resoluit eadem Sac. Congr. apud Lezan. d. cap. 25. num. 17. vers. Hinc collige Barbof. d. par. 3. all. 102. num. 27. vers. utrum monialis.

His adde alium casum, videlicet si monialis immundis spiritibus vexaretur: tunc enim non intra monasterij septa est exorcizanda, sed ad ecclesiam exteriori eiusdem monasterij hac de causa deducenda, vel transferenda est obrenta prius à Sac. Cong. licentia; verum in translatione huiusmodi, sicut & in actu exorcizationis honestæ personæ consanguineæ, vel aliæ mulieres pro-

uestra etatis, ac proba conuersationis monialium comitari debet, & exorcizatio minori, quo poterit, strepitu fieri debet ab exorcista ad hunc actum ab ordinario approbato, ecclesie ianua occlusa, donec exorcizatio completa, energumena reducatur ad monasterium, ad quod recto tramite tendere debet, ita decreuit Sacra Congregatio teste Lezan. in sum. qq. reg. tom. 3. ver. clausura numero 28.

Item posse monialem ad aliam perfectiorem religionem transferre dicit Bonac. d. pun. 9. n. 11. Barbosa. d. all. 102. num. 27. & censuit etiam Sac. Congr. apud Lezan. ubi supra n. 14. ubi etiam notat, quod tunc monialis transiens ad aliam Religionem debet in ea nouitium agere, & professionem emit-
tere.

S V M M A R I V M.

1. Renunciatio, siue obligatio Nouitij nulla est, nisi cum licentia Episcopi, vel eius Vicarij fiat intra duos menses proximos ante professionem iuxta formam Concilij Tridentini.
2. An hoc procedat etiam quoad equites Hierosolimitanos.
3. An valida sint donationes facte ante ingressum Religionis intui-
tu ipsius ingressus.
4. An donatio facta ob ingressum Religionis reuocari possit.
5. An Monachus in Episcopum promotus possit reuocare renunciationem per ipsum legitime factam.

6. An dispositio Concilij lonana habeat in renunciatione beneficij.

7. An nouitius lucratur fructus sui beneficij.

8. An dispositio Concilij procedat in testamentis, & codicillis, & donatione causa mortis, & numero 9.

10. An professus testamentum ante professionem conditum possit reuocare, vel illud declarare.

11. An dispositio Concilij procedat, si Nouitius renunciationem, vel obligationem faceret animo soluendi quod debebat.

12. Episcopus Regulares compellere potest, ut absentibus ante professionem omnia restituant.

An habitus religiosus restituendus sit Nouitio exeunti.

C A P. VIII.

De Solemnitate requisita in renunciatione bonorum faciendi per Nouitium, vel Nouitiam.

Acra Synodus Tridentina statuit, vt nulla renunciatio, aut obligatio Nouitij antea facta, etiam cum iuramento, vel in fauorem cuiuscunque cause piz valeat, nisi cum licentia Episcopi, vel eius Vicarij fiat intra duos menses proximos ante professionem, ac non alias intelligitur effectum suum fortiri, nisi sequuta professione: aliter vero facta, etiam si cum huius fauoris